

EFSA GIDA TÜKETİM VERİLERİ BİLİMSEL AĞI 12. TOPLANTISI

21 – 22 Mayıs 2019, PARMA/İTALYA

EFSA için Avrupa Birliği genelinde konuyla ilgili her türlü verinin uyumlu bir metodolojiyle toplanması ve EFSA ile paylaşılması son derece önem arz etmektedir. Bahsi geçen verilerin en önemlilerinden biri **maruz kalma değerlendirmesinin yapılabilmesine olanak sağlayan gıda tüketim verileridir**. Gıda tüketim verilerinin toplanması için uyumlaştırılmış bir metodoloji geliştirerek ulusal verilerin AB geneli için kullanılmasına olanak sağlamak, pan-Avrupa gıda tüketim veri tabanı oluşturmak ve bu konularda EFSA ile üye ülkeler arasındaki bağlantıyı kurabilmek amacıyla EFSA tarafından tüm üye ülkelerdeki yetkili kurumların belirlediği temsilcilerden oluşan “Gıda Tüketim Verileri Bilimsel Ağı (GTVBA) – Food Consumption Data Network” oluşturulmuştur.

GTVBA'nın 12. toplantısı 21-22 Mayıs 2019 tarihlerinde EFSA yerleşkesinin bulunduğu Parma/İtalya'da; EFSA'dan 4, üye ülkelerden 26, katılım öncesi ülkelerden 5 (Türkiye, Bosna Hersek, Arnavutluk, Karadağ, Sırbistan) ve 3 dış uzmanın katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Bakanlığımızı temsilen GKGM – Risk Değerlendirme Daire Başkanlığında görevli Gıda Mühendisi F.Nevra ÖZCAN katılım sağlamıştır.

Toplantının gündem maddelerinden birini EU Menü Projesi ve uygulamaları hakkındaki gelişmelere ilişkin bilgi alışverişi oluşturmuştur. EU Menü Projesi, EFSA tarafından AB genelini kapsayacak şekilde yürütülen risk değerlendirme faaliyetlerinde gerekli olan maruz kalma hesaplamalarında tüm AB ülkelerinin temsil edilebilirliğini sağlamak amacıyla geliştirilmiştir. AB genelinde tüm gıdaların aynı şekilde sınıflandırılmasını sağlayan FoodEx2 sistemiyle entegre olan EU Menü Projesi sayesinde üye ülkeler genelinde gıda tüketim verileri aynı metodolojiyle toplanabilmekte ve EFSA'ya aynı şekilde raporlanabilmektedir. 2022 yılına kadar tüm üye ve aday ülkelerde metod birlikteliği sağlayarak verilerin uyumlaştırılıp kullanılabilmesini sağlamaktır.

Bu kapsamda Belçika, Slovenya ve İsveç temsilcileri tarafından ülkelerinde tamamlanan EU Menü kapsamındaki veri toplama çalışmaları hakkında bilgi verilmiş, yaşanan zorluklar diğer üyelerle ve EFSA ile paylaşılmıştır.

Toplantının ana gündem maddelerinden birini gıda tüketim verilerinin toplanmasına ilişkin geliştirilen ve kullanılan yeni metodolojilerin paylaşılması, EU Menü projesinin geleceğine ilişkin önerilerin alınması oluşturmuştur. Bu kapsamda Hırvatistan, Hollanda ve İsveç tarafından ülkelerinde geliştirdikleri akıllı telefon uygulamaları üzerinden veri toplayabilen sistemler tanıtılmış ve tartışmaya açılmıştır. Ayrıca kişiye özel tüketim verisi toplayarak kişiye özel beslenme önerileri sunan bir telefon uygulaması yapımcısı olan bir şirket temsilcisi tarafından sistem hakkında bilgi verilmiştir.

Toplantı gündemi ve toplantı sırasında gerçekleşen tartışmalar sonucunda akıllı telefonlar ve diğer mobil cihazlar için geliştirilen uygulamalar vasıtasıyla veri toplamayı hedefleyen sistemlerin gelecekte

daha fazla kullanılacağı anlaşılmaktadır. Hâlihazırda kâğıt kullanarak toplanan verilerin oranı hızla düşmüş ve web temelli uygulamaların oranı hızla artmış olmakla birlikte, mobil uygulamalar alanında yaşanan gelişmelerin Bakanlığımız tarafından da yakından takip edilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.